

Практика формування проектів споживчого кошика в Україні виявила низку питань, що потребують вирішення у найближчій перспективі. Робота з удосконалення споживчого кошика має передбачати оновлення структури споживчого кошика, врахування регіональних відмінностей, перегляд фізіологічних норм, врахування платних послуг, врахування суттєвого подорожчання основних продуктів харчування, адже саме вони чинять найбільший вплив на вартість споживчого кошика.

Формування споживчого кошика в теорії значно відрізняється від потреб людей на практиці. На сучасному етапі причиною поглиблення такої невідповідності стала економічна криза, яка вплинула на матеріальний стан суспільства. Проте на вищому рівні, тобто в Кабінеті Міністрів України, який відповідає за формування споживчого кошика та в Міністерстві економіки, розглядаються ідеї та проекти щодо вдосконалення системи розрахунку потреб людини, розширення та оновлення числа найменувань, які в майбутньому будуть входити до споживчого кошика.

Керівник: Васильченко Н.В., *ст. викладач*

КОНЦЕПЦІЯ БЕЗЗБИТКОВОСТІ В УМОВАХ ФІНАНСОВОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

Клунко Н., *студентка КІСУмДУ*

Невід'ємною частиною сучасного управління підприємством є аналіз беззбитковості. Аналіз беззбитковості найбільш корисний в нестабільних політично-економічних умовах та ефективно використовується підприємствами в наступних випадках:

- 1) для поточного планування при визначенні моменту подолання кризи;
- 2) для забезпечення інформацією під час розробки антикризових заходів шляхом аналізу впливу змін у ціні продукції, обсягах продажів, величині всіх видів витрат, включаючи й фінансові;
- 3) для оцінки проектів, спрямованих на фінансове оздоровлення компанії.

Економічна модель беззбитковості базується на розумінні сутності витрат в короткостроковому періоді. З огляду на можливості підприємства змінювати обсяги використання ресурсів у процесі

виробництва, розрізняють різні періоди часу: короткостроковий та довгостроковий.

Слід зазначити, що під час аналізу на основі точки беззбитковості звичайно розглядаються найпростіші взаємозв'язки обсягів виробництва, витрат, доходу фінансових зобов'язань, проте навіть вони наочно показують рамки, в яких має сенс продовження виробництва, напряду розвитку діяльності і збільшення вартості організації.

В цілому можна сказати, що управління на основі використання точки беззбитковості доцільно як процедур планування витрат, так і в аналізі витрат. У ході планування ці методи допомагають здійснювати антикризове управління у формі попереднього контролю, недопущення вибору ризикованого або невірною шляху. Під час аналізу виконання плану – оцінити фактичні результати, виявити помилки і розробити систему керованих заходів, спрямованих на фінансове оздоровлення компанії і зростання її вартості за рахунок оптимізації витрат.

Аналіз операційної беззбитковості дозволяє проводити оцінку чутливості до змін всіх параметрів, що впливають на прибуток від основної діяльності. Дослідження показують, що за інших рівнів умов прибуток найбільш чутливий до зміни ціни, обсягів виробництва і продажів. Ступінь впливу на прибуток змінних і постійних витрат залежить від питомої ваги цих видів витрат у кожному конкретному випадку.

Слід зазначити, що характерною помилкою під час спаду виробництва і продажів є прагнення приділити основну увагу скороченню витрат, проте це не завжди правильно. Як правило, вищий і швидкий ефект може за реалізації нових проектів без збільшення постійних витрат. У кризовій ситуації проведення аналізу операційної беззбитковості обов'язкове для всіх проблемних груп продукції, при цьому вони повинні бути складені дійсно з однорідних видів продукції, що мають загальні проблеми з сировиною, виробничими потужностями, збутом тощо. Дослідження продуктів, згрупованих лише за зовнішніми ознаками схожості, може неправильно орієнтувати осіб, які розробляють антикризові заходи, призвести до помилкових рішень.

У кризовій ситуації проведення аналізу операційної беззбитковості обов'язкове для всіх проблемних груп продукції, при цьому вони

повинні бути складені дійсно з однорідних видів продукції, що мають загальні проблеми з сировиною, виробничими потужностями, збутом і т.д. дослідження щодо продуктів, згрупованих лише за зовнішніми ознаками схожості, може неправильно орієнтувати осіб, які розробляють антикризові заходи, призвести до помилкових рішень. Одержана в результаті такого підходу інформація більше наближена до реальності, дозволяє ухвалювати рішення на підставі обліку переважної кількості чинників, що впливають на фінансовий стан компанії.

Керівник: Щербина О.В., *ст. викладач КІСумДУ*

НАЦОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ІНФЛЯЦІЇ

Мещеряков Ю.В., *студент*

Політехнічний технікум КІ СумДУ

У перших числах кожного місяця, на два-три тижні раніше, ніж загальні результати економічного розвитку країни, Держкомстат публікує індекс споживчих цін (ІСЦ). Індекс споживчих цін - це показник, який характеризує зміни у часі загального рівня цін на товари та послуги, які купує населення для невиробничого (власного) споживання. Він є показником зміни вартості фіксованого набору споживчих товарів та послуг постійної якості з постійними характеристиками у поточному періоді порівняно з базисним.

До них, зокрема, з повним правом можна зарахувати індекси цін виробників промислової продукції, цін інвестицій в основний капітал, цін на будівельно-монтажні роботи, індекси-дефлятори ВВП. Для країн із розвинутою ринковою економікою ІСЦ — один із найважливіших макроекономічних показників, який поступається за значимістю хіба що ВВП. Та як його розраховують, які товари й послуги він охоплює, чи потрібно його вдосконалювати? І головне — чи є в нас підстави йому вірити?

Для розрахунку індексу інфляції потрібні два блоки даних. Перший — про середню зміну цін по кожному з товарів і платних послуг, включених в індекс. Другий — про питому вагу витрат на цей вид товарів і послуг у загальній сумі грошових споживчих витрат населення. Що ж до спостереження за зміною цін, то цією досить складною роботою на місцях постійно зайняті кілька сотень